

20.03.2017

Εγκλωβισμένοι για 1 χρόνο. Έχει αλλάξει κάτι;

Ένα χρόνο μετά τη Συμφωνία ΕΕ - Τουρκίας για το προσφυγικό, η κατάσταση των εκτοπισθέντων πληθυσμών στην Ελλάδα είναι πολύ δύσκολη. Οι ανεπαρκείς μεταναστευτικές πολιτικές της Ευρώπης, με το κλείσιμο των συνόρων κατά μήκος της διαδρομής των Δυτικών Βαλκανίων και η επαναπροώθηση των μεταναστών και των προσφύγων στην Τουρκία, άφησαν χιλιάδες ανθρώπους εγκλωβισμένους στην Ελλάδα. Συνυπογράφουμε σήμερα την έκθεση «[Εγκλωβισμένοι επί ένα χρόνο & Τι έχει αλλάξει;](#)», που παρουσιάζει την τρέχουσα κατάσταση στην χώρα και περιγράφει τα πιο επειγόντα θέματα που θα πρέπει να αντιμετωπιστούν άμεσα. Την έκθεση συνυπογράφουν επίσης οι οργανώσεις Care, International Rescue Committee, Jesuit Refugee Services, Norwegian Refugee Council, Oxfam, Save the Children και Solidarity Now.

Περισσότεροι από 62.000 άνθρωποι βρίσκονται εγκλωβισμένοι στην Ελλάδα, εκ των οποίων οι 48.000 στην ηπειρωτική Ελλάδα και οι 14.400 στα νησιά. Υπάρχουν 2100 παιδιά ασυνόδευτα ή που χωρίστηκαν από την οικογένειά τους. Περισσότερα από 1000 παιδιά ζουν σήμερα «εκτός επίσημων δομών» και περιμένουν σε λίστα αναμονής για ένα ασφαλές καταφύγιο ενώ 16 παιδιά βρίσκονται υπό καθεστώς προστατευτικής επιμέλειας από την αστυνομία (κράτηση).

Από τον Οκτώβριο του 2016, οι θέσεις φιλοξενίας στα νησιά έχουν αυξηθεί από 7.450 σε 9.014. Και παρότι οι πιο ευπαθείς άνθρωποι και όσοι είναι επιλεξιμοί για οικογενειακή επανένωση μεταφέρονται στην ηπειρωτική Ελλάδα, ο πληθυσμός στα νησιά υπερβαίνει σταθερά τις 14.400. Το Κοινό Σχέδιο Δράσης της Ευρωπαϊκής Επιτροπής προτείνει τροποποίηση της ελληνικής νομοθεσίας, γεγονός που ενδέχεται να αφαιρέσει μελλοντικά τη δυνατότητα μεταφοράς των ανθρώπων αυτών στην ηπειρωτική Ελλάδα.

Η έκθεση καταδεικνύει ότι οι συνθήκες για τους πρόσφυγες παραμένουν ίδιες, αλλά η ζωή των προσφύγων έχει χειροτερέψει. Έχουν υπάρξει αρκετοί θάνατοι, καταγγελίες για σεξουαλικές επιθέσεις και κακοποίηση παιδιών στους χώρους υποδοχής, ενώ μετανάστες και πρόσφυγες έχουν δεχθεί επιθέσεις από ομάδες Ελλήνων ακροδεξιών.

Το θετικό είναι ότι έχει υπάρξει πρόοδος ως προς την παροχή εκπαιδευτικών υπηρεσιών και μαθημάτων υποδοχής για τα παιδιά των προσφύγων στα δημόσια σχολεία της ηπειρωτικής Ελλάδας. Δυστυχώς, όμως, παρόμοιες ευκαιρίες δεν παρέχονται ακόμα σε άτομα ηλικίας 15 – 18 ετών και σε παιδιά που βρίσκονται στα νησιά.

Επίσης, ενώ είναι επιτακτική η ανάγκη για ένταξη των προσφύγων στην ελληνική κοινωνία, τόσους μήνες μετά δεν έχει δημοσιευτεί το επίσημο σχέδιο της κυβέρνησης για την αντιμετώπιση του ζητήματος και τη μετάβαση από τους καταυλισμούς σε πιο κατάλληλες δομές μακροπρόθεσμης στέγασης, παρότι πρόσφατα ανακοίνωσε το Υπουργείου Μεταναστευτικής Πολιτικής ότι όλες σχεδόν οι δομές θα έχουν κλείσει έως τα τέλη του 2017.

«Ένα χρόνο μετά την συμφωνία, η κατάσταση στην Ελλάδα είναι απαράδεκτη. Τόσο η ίδια η συμφωνία όσο και η εφαρμογή της φέρνουν τους ανθρώπους στην απόγνωση. Τα ανθρώπινα δικαιώματα παιδιών, γυναικών και ανδρών παραβιάζονται αντί να προστατεύονται εδώ και ένα χρόνο, ενώ η πρόοδος που βλέπουμε από την ελληνική κυβέρνηση είναι πολύ μικρή» δήλωσε ο Γεράσιμος Κουβαράς, Γενικός Διευθυντής της ActionAid Ελλάς.

Οι συστάσεις προς την ελληνική κυβέρνηση, ένα χρόνο μετά, παραμένουν οι ίδιες. Πρέπει μεταξύ άλλων:

- Να αναπτύξει και να εφαρμόσει επειγόντως ένα μακροπρόθεσμο σχέδιο, στο οποίο θα δεσμεύεται για τη μετακίνηση των ανθρώπων από τους καταυλισμούς σε ασφαλείς χώρους στέγασης σε αστικό περιβάλλον, να παρέχει ολοκληρωμένες υπηρεσίες, ευαισθητες σε θέματα φύλου, καθώς και κοινωνικο-οικονομική ενσωμάτωση.
- Να φροντίσει για τη μετακίνηση ευπαθών ανθρώπων και ανθρώπων που είναι επιλέξιμοι για οικογενειακή επανένωση, απομακρύνοντάς τους από τα νησιά και μεταφέροντάς τους σε χώρους ασφαλούς στέγασης στην ηπειρωτική Ελλάδα.

Φωτογραφία: Omar Havana/ ActionAid